

כה:

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

מסורת הש"ס

עין משפט
גר מצוה

שפעו מרובי דציפורי רבא. מפרש בירושלמי דיהב נפשיה על גורתם פירוש נשקן דמו על יחוד הסס תוספתא פ"א שנתן נפשו על המילה:

יועל רבו שטריו חכמה. בפרק אלו מליאות (ב"מ דף נג. וסס) פליגי רבי יהודה ורבי יוסי שרבי

יהודה אומר כל שרוב חכמתו היינו ורבי יוסי אומר אפילו לא האיר עיניו אלא במשנה אחת זהו רבו ומסיק שם עולא אמר תלמידי חכמים שנבבל קורעין זה על זה כרבי יוסי ס"ל ופסק רב ששת כרבי יוסי ופי' רבינו מנחם דהכי הלכתא ונשלמות דרב אחאי' פסק רבי יהודה דלמר כל שרוב חכמתו היינו ומפרש נפ"י אלו מליאות כדמסתא דהו קורעין קריעה' [דל'ין] ממלחה וכן פירש רבי יצחק בר יהודה וימתר היה נראה לי דמעשה רב דשמואל עבד כרבי יוסי כדא' התם ורבא נמי מפרש מילתא דרבי יוסי ורבי אלעזר בירושלמי נמי עבד כדמיה ושמת' היו מחמירין על עמנ': נרכת

רבינו חננאל

אמר ליה רב אשי לבר קיפוק ברא יומא דנח נפשיה דרבינא, סאי אסרת עליה, פירוש בר קיפוק ובר אבין [אבן] היה ספרד ושאלינתו מרו הסתפד שספרד עליו, וכוון שאמר לו בר קיפוק, באריות נפלה שלהבת מה יעשו איובי קרי, כלומר כולי עלמא לגביה כאוב נבי ארן ניהו (כולהו) [כ"ן]. ובר אבין אמר, כבו לאובין ולא לאבדיה כו'. חלש דעתה רוב אשי, שיתוף לגביה כאוב שיהא גדול ממני, נעשה ליה חילוי והתפס רגליהן שאין יכולין להלך, ולא יצאו בעתה, וזהו שאמר רב אשי כיון שרגליהן של אלו תפוסות, אין ראוי אחר, ואמר ר' יצחק בר יוחנן, יתבן יתבן עליה ר' אמי שכנה ושלישם, ואסיקא, אפילו רבו שליטו מורה, אינו יושב עליו אלא ארין אחר, ואמר ר' יצחק בר יוחנן, אמי, א' חנניא, חכס, כיון שחזירי סני מאחורי המטה שולל, פתח עליה ההו וילדה, פי' שנוה בכלל, ארץ צבי, ארץ ישראל, רקת, זו טבריא שבת בה, תרי.

(א) לפיכך נמתי' חננאל וז' לבי' טוף חננאל ופי' נתיב' סס ד"ה חס.

כי מטו אנשרא. כשהגיעו היו יכולין לעבור זה בצד זה אלא זה אחר זה: קמו גמלי. עמדו הגמלים נושאי המעות במקומן: עיישא. סומר ישמעאלים: רבנן. דשיכני רבה בר רב לז בני האי למיעל מקמי האי: נסור. למיזו משום דבזי לרב המונגא:

ספר מלחמות. ספר תורה. לשנא אחרינא שנלחם רבה ורב המונגא ונחור כפי דההוא טייעא, לשנא אחרינא גזע יששים זה רבה בר רב הונא דהוא בן גדוליס בן רב הונא דהוא ראש גולה ועדיף מנשא דארץ ישראל ועמו ספר מלחמות עמו רב המונגא: קאס וקיפוד הופללו. קללה כמו וירשו קאת וקיפוד (ישעיה נד) כלומר קללה בזה והוכפלה בעולם: לראות עוד ושכר. זה שזקף הקב"ה על עולמו: נשים לילות כימים. בהספד על שש לילות כימים נחרה: בר קיפוק ובר אבין הו ספדני: (הסוף יומא. דנח נפשיה): חלש דעסיא. דהאי מדמי ליה לשהבת והאי לאבדיה: והסוף יומא. דנח נפשיה לא ספדוהי משום דאירע ליה חלקה על ידו: לא בר קיפוק ולא בר אבין חליץ משום דאיתפסו כרעיהו ותנינא (יבמות דף קג.) האי מלך דמסגי אלוחתא דריגלא לא חליץ דהתורה אמרה (ש) חללה נעלו מעל רגלו ולא מתחת רגלו: אפי' דרגלא. מדקל: רוב שלישים. ישראל נקרא שלישי' ורבא שקול כרוב ישראל ואמר ליה קוס ואמור מילתא כלומר נשק רחמים: לאוס כמו מרה. שאשה סוטה נכדקת בהן: כעס חנינו. דולד: אבד חנינו. אביו המונגו: והבאתי השמש כסריס. אשקיע השמש כהרס: יומו של יאשיה שנהרג יאשיה קרי יומו שמש: לגרמיה. לדעמיה: רבי זורא היה מבבל וזה נולד וגדל בארץ ישראל והיינו דקאמר ארץ שנער הרה וילדה ארץ כזי גדלה שעשועיה ואהבי קרי ליה רבי זורא ורב זורא': א'ו נא ל'ס אמרס רקס. יכולה לומר כן רקת היא טבריא: אחיסו. הירידי דמעות: איסחמילו כוכבי. נלאו הכוכבים שנשמה העולם מרוב לער: כיפי דנורא. אבנים של אור: אשחטו ללמנייא. נימוחו פלרזף שלהן: והו למחללייא. כלומר נתקנה ומתעבה כל זורת פלרזף של זלמים וזורת המתעבות

נפלה שלהבת מה יעשו איובי קור ליתן בחכה הועלה מה יעשו דגי רקק כנחל שוטף נפלה חכה מה יעשו מי גבים א"ל בר אבין ח"ו דחכה ושלחבת בצדיקי אמינא ומאי אמרת אמינא ככו לאבליס ולא לאבדיה שהיא למנוחה ואנו לאנחה חלש דעתיה עלייהו ואתהפוך כרעיהו ההוא יומא לא אתו לאספוריה והיינו דאמר רב אשי ל' לא בר קיפוק חליץ ולא בר אבין חליץ רבא כי הוה אתא לדגלת א"ל לבר אבין קום אימא מילתא קאי ואמר באו רוב שלישיית במים זכור ורחם תעינו מאחרך כאשר מבעלה אל תזניחנו כאות מי מרה (חנין יוחנן זורא אבא יעקב יוסי שמואל חייא מנחם סימון) רבי חנין חתניה רבא נשיאה הוה לא קא הוה ליה בני בעא רחמי והוה ליה ההוא יומא דהוה ליה נח נפשיה פתח עליה ההוא ספרדא שמחה לתונה הנפחה ששון ויגון נדבקו בעת שמחתו נאנח בעת חנינתו אבד חנינו אסיקו ליה חנן על שמיה כי נח נפשיה דר' יוחנן פתח עליה ר' יצחק בן אלעזר קשה היום לישראל כיום בא השמש בצהרים דכתיב י' והיה ביום ההוא והבאתי השמש בצהרים ואמר ר' יוחנן זה יומו של יאשיהו כי נח נפשיה דר' יוחנן יתיב רבי אמי שכנה ושלישם אמר רבי אבא בר אבא רבי אמי ד'דעבד לגרמיה הוא דעבד דהכי אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אפילו רבו שלימדו חכמה אינו יושב עליו אלא ארין כ' נח נפשיה דרבי זורא פתח עליה ההוא ספרדא ארץ שנער הרה וילדה נח נפשיה דרבי אבהו אחיתו עמודי דקסרי מיא דרבי יוסי ו'שפעו מרובי דציפורי רבא דרבי יעקב אתחמיוא כוכבי ביממא דר' אסי איעקרו כל אילניא דר' חייא נחיתו כיפי דנורא מוקיעא דר' מנחם (בר' יוסי) אישחטו צלמנייא והו למחלצייא דר' תנחום בר חייא איתקצצו כל אנדרטיא דר' אלישיב איתרתו שבועין מחתרתא בנהרדעא דרב המונגא נחיתו כיפי דברדא מרקיעא דרבה ורב יוסף גשוק כיפי דפרת אהרדי דאביי ורבא נשוק כיפי דרגלת אהרדי כי נח נפשיה דר' משרשיא טעון דיקלי שיצי ת"ד

מפני זורת חסדי שנשנית דרבי מנחם בנן של קדושים שלא נסתכל אף בצורה של זוחל כדלמרינן בערבי פסחים (דף קד.) והו למחללייא. כמו שהחלקה כמעגל ובמלגים שבה מטחין טיט הכותל: אנדרטא. זורת הללמים שעשין על שם המלך שמת: שבעין מחסרין. דגנבים דכזומיה לא הו אחו גנבים: כיפי דנרדא. אבנים: נשוק כיפי. כיפאות של גשרים שנחברו ונשקו זו את זו: שיני. קוויס: ואלו

(א) ופי' אפי' עופות רעות נחית להלחם כשמתו עמון, (ב) ופי' אפי' עופות רעות (ד) ונכרת מת. ופי' (ה) מגלה ו. (ו) ופסחדין קט. (ז) ופי' כרבי סמאי ופי' חוס' שנת קמט. דהי ודיוקני ופי' פסחים קד. דיה דלא יתוס' ע"ז ד' דיה היג. (ח) ונכרת סה. (ט) ופי' יבדן. (י) ופי' רש"י כמותי מנ: ד"ה אמר ר"ו ופי' חוס' ממות מ: דיה דלא יתוס' ע"ז ד' דיה היג. (יא) ופי' קתח ס' קלאו. ר' חושיא.

תורה אור השלם

1. וקנה ביום ההוא נאם אדני אלהים והבאתי השמש בצדיקי והחשכתי לארץ ביום אור: עכ"ל ח ט

מוסף רש"י

זה יומי של יאשיהו. שמת נחרב של שלם. כמו שחמרו רבותיו (תענית כ"ג.) אין לך חרב של שלם וזה מפרש נכח שחמרו לו לא יאשיהו (ד"ה ר"ב) מה לי וכן לא עלך חסד היום. לא עלך לא על חסד היום כי אם לעבור דרך חלק אל בית מלחמתי ועמם ח ט. לגרמיה הוא דעבד. חן חסד מרה לו (יבמות פ"ח.) יחד הוא נכדק אל הלבן כחמו ושנת חו'. כי נח נפשיה דר' זורא. כי זורא פלה מבבל לארץ ישראל ומת שם בערביה ומליה ו. ארץ צבי. ארץ ישראל. גרולה שעשועיה. של שנער (שם) שפעו מרובי דציפורי רבא. דלס גדול היה. לאשחטו דמלטיה היה. וסודדין קט.